

Verkko-ohjauksen mahdollisuudet

Jarmo Levonen
yliopettaja, HAMK / YAMK
projektipäällikkö, YAMK Kehittämisyhteistyö

7.12.2006 OPED-päätösseminaari

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Teemat

- Osallistumisyhteiskunta
- Ohjaukset 2.0
 - Case 1: Blogit
 - Case 2: Yhdistelmäopetus (Blended Learning)
- Pohdinta

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Osallistumisyhteiskunta

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Uuden aikakauden taitteessa...

- Tieto-, jne. **yhteiskunta**
 - Uusia välineitä, toimintamalleja jne.
- **Talous & Tekniikka**
 - Uusi talous: Nopeasyklinen ja ennakoimaton
- **Koulutus**
 - Uudet oppimisympäristöt ja pedagogiset menetelmät: Oppimisen, opetuksen ja ohjauksen vaatimukset muuttuvat
 - Online, on-demand, milloin ja missä vaan

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Oppimisen kulttuurin muutos

- **Koulutuksen evoluutio** (Clyde Wilson)
 - Keitä opetetaan? (kaikki vs. joitakin)
 - Kuka opettaa? (opettaja vs. ei-opettaja)
 - Opetuksen tavoite? (erityinen vs. yleinen)
- **Historiallinen kehitys**
 - Metsästys-keräilykulttuurista työnjaollisesti eriytyneeseen (informaatio)teolliseen kulttuuriin
 1. Kaikille, ei-opettaja, yleinen, esim. metsästys – keräily
 2. Joillekin, opettaja, erityinen, esim. kisa- ja oppikoulu, royals
 3. kaikille, opettaja, yleinen, esim. yleissivistävä koulutus

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Oppimisen (Internet)kulttuuri

- **Keitä opetetaan?** (kaikki vs. joitain)
 - Avoin yhteys kaikille (vrt. syrjäytyneet, 3rd world)
 - Varhaisen erikoistumisen mahdollisuus (vrt. Linux)
- **Kuka opettaa?** (opettaja vs. ei-opettaja)
 - Opettajan (+ITS) roolin moninaisuus: Opettaja, ohjaaja, mentori, tutori, kollaboraattori, jne.
 - Ei-opettajuus muuttuu: Itse-opiskelu (materiaalit ja ympäristöt), opintopiirit, intressiryhmät, jne.
- **Opetuksen tavoite?** (yleinen vs. erityinen)
 - Yleinen saavutettavuus, laaja käytettävyys
 - Eriyttäminen, erityinen ja erikoistuminen

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Oppimisympäristöt osallistumisyhteiskunnassa

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

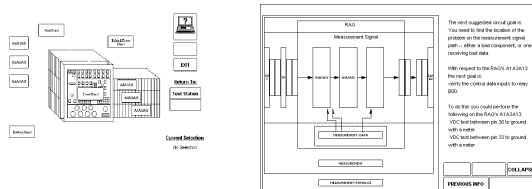
Oppimisympäristöjen kehittyminen

- 1. Tietokoneavusteinen opetus (CAI) (60-luku)
 - Oppiminen: **Oppiminen on passiivista olemassa olevan ja usein tarkasti määritellyn tiedon vastaanottamista**
 - Sovelluksia: Drill-and-Practice ohjelmat - WWW "ohjelmoitu opetus" sovellukset (nykyaikana)
- 2. Älykkäät tutorointijärjestelmät (ITS) (70-luku)
 - Oppiminen: Oppiminen on esitetyn **ongelma-avaruuden hallintaa** (ongelma-avaruus on alkutila, tavoite tila ja operaatiota joilla liikutaan tilasta toiseen), keskeistä ongelma-avaruuden representaation muodostuminen
 - Sovellukset: Matematiikan ja ohjelmoinnin tutorohjelmat

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

SHERLOCK (Lesgold et al.)

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

- 3. LOGO-Latina paradigma (80-luku)
 - Oppiminen: **Oppiminen on subjektiivista ja kokemuksellista konstruktioita** (konstruktivismi), keskeistä on kognitiivinen itseorganisointuminen (pääosissa pää, kognitio)
 - Sovellukset: LOGO-ohjelmointiympäristö, LEGO-LOGO
- 4. IT-perustainen kollaboratiivinen oppiminen (CSCL) (90-luku)
 - Oppiminen: **Oppiminen on oppia käyttämään autenttisten tekijöiden välineitä** ja osallistua tekijöiden yhteisöön ja kulttuuriin, oppipoika, kisälli
 - Sovellukset: Ongelma- ja projektikeskeinen oppiminen, ryhmien oppimisympäristöt, avoimet oppimisympäristöt

www.hamk.fi

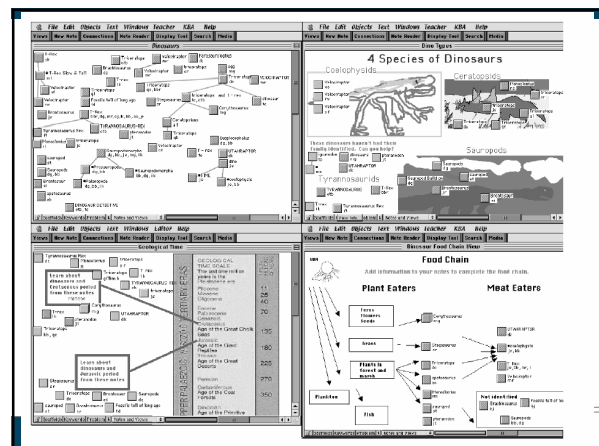
HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

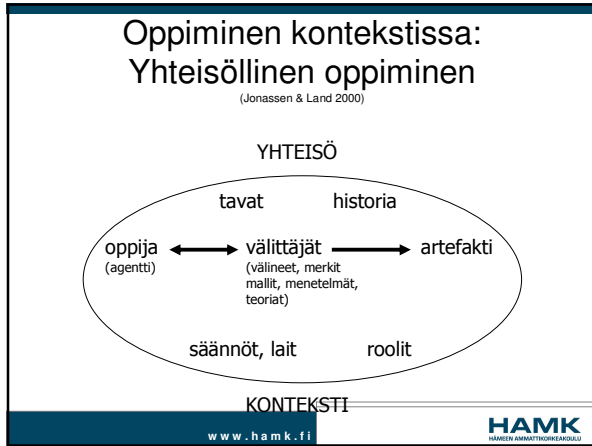
Programmable Bricks (Resnick)

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Ohjaus 2.0

www.hamk.fi

HAMK
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

- ## Web 2.0
- Webin uudet yhteisölliset ja sosiaaliset palvelu-, toiminta-, vuorovaikutus-, jne. konseptit
 - Räjähdysmäisesti kasvanut ilmiö
 - Esimerkkejä
 - Blogit, Wikipedia, jne.
- www.hamk.fi
- HAMK**
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Web 1.0	Web 2.0
• Hakemistot "Taksonomy"	• Linkittäminen/tagging "Folksonomy"
• Britannica Online	• Wikipedia
• Kotisivu	• Weblogit
• Julkaiseminen	• Osallistuminen
• Sisällön hallinta	• Wikit
- www.hamk.fi
- HAMK**
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Case 1: blogit

Ohjaus 2.0

www.hamk.fi

HAMK
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

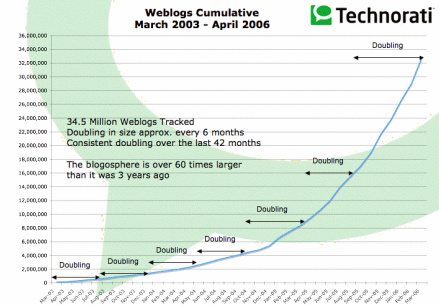
Blogit (Levonen & Majava 2006)

- **"Mikrosisältö"** (micro content)
 - Yksi merkintä, yksi asia (idea, tarina, linkki)
 - Linkit toimivat "laajoina alaviiteinä": Lyhyt merkintä voi sisältää paljon informaatiota
 - Alhainen julkaisemisen kynnys
 - Mikrokontribuutioiden kumuloituvuus
- **Formaatin vaikutus sisältöön**
 - Julkinen ja avoin; Kronologinen rakenne
 - Kumulatiivisuus; Merkintöjen pysyvyys
- **Vuorovaikutuksen vaikutus sisältöön**
 - Kumulatiivinen yhteistuotanto (kommentit, linkit)
 - Merkintöjen merkitys syntyy vuorovaikutuksessa
 - Sisällön konteksti voi olla lokaali ja/tai globaali
 - RSS tekijästä riippumattomana monikanavajulkaisemisena

www.hamk.fi

HAMK
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

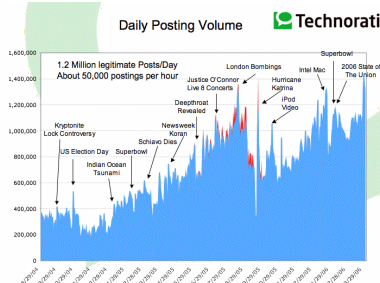
Blogisfäärin kehittyminen

www.hamk.fi

HAMK
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Blogien määrä

www.hamk.fi

HAMK
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Blogien kirjoittajat (Perseus Dev. Co. 2004)

Ikä	%
10-12	1,3%
13-19	51,5%
20-29	39,6%
30-39	5,8%
40-49	1,0%
50-59	0,4%
60-69	0,3%

www.hamk.fi

HAMK
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Yhteisöllinen toiminta ja blogisfääri

Levonen & Majava 2006

Toimintamalli	Yhteisö	Julkinen keskustelu	Vertaistuotanto
Funktio	Identiteetin rakentaminen	Vaikuttaminen	Informaatiotuotanto
Blogin arkkityyppi	Nettipäiväkirja	Poliittinen blogi, mielipideblogi	Linkki- tai harrasteblogi
Merkinnän muoto	Kertomus	Puheenvuoro	Raportti
Suhdetta indikoiva linkki	Blogroll	Linkki edeltävään puheenvuoroon	Via-linkki
Keskeinen vuorovaikutustekniikka	Kommentointi	Trackback	RSS

Blogit ja ohjaus 2.0?

- Asiantuntijuus on hajautettua
- Tietämyksen rakentumista tuetaan useiden opetusmuotojen ja medioiden välityksellä
- Oppiminen on sosiaalista ja kollaboratiivista
- Asiantuntijuuden kehittäminen jakamisen ja osallistumisen avulla

www.hamk.fi

HAMK
HAMKIN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Case 2: Yhdistelmäopetus (Blended Learning)

Ohjaus 2.0

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Yhdistelmäopetus (Blended Learning)

- “Blended learning systems combine face-to-face instruction with computer-mediated instruction”
(Graham, in press)
- “What is ‘blended learning’? It is the use of two or more distinct methods of training...”
(Elliot Masie in Epic 2003)
- Ks. www.valt.helsinki.fi/piirtoheitin
– *Blended learning - Katsaus sulautuvaan yliopisto-opetukseen*
Jarmo Levonen & Taina Joutsenvirta & Raimo Parikka

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

YHDISTELMÄOPETUS ≠ MONIMUOTO-OPETUS

- Mahdollistava (Enabling learning)
 - Etä-, extra-, mobiili-, jne.
 - Kehittävä (Enhancing learning)
 - Opetuksen kehittäminen ja tehostaminen
 - Muuntava / uudistava (Transforming learning)
 - Uusi toimintatapa, uusia käytäntöjä
- (Bonk, Graham)

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Mitä yhdistetään? (a)la Curt Bonk 2003)

- Tiedon ja toiminnan eri muodot
- Opetuksen menetit
- On-line ja kasvokkain –opetus
- Koulutus ja työssä oppiminen
- Synkroninen ja asynkroninen opetus
- ‘Live’ ja itse-ohjautuva opetus

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Pohdinta

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

Haasteita

- Periferiasta keskustaan (... ja nopeasti ...)
- Soveltuvuus ja tarkoituksenmukainen käyttö kehittymässä
- Julkisuus ja yksityisyys Internetissä
 - Esim. ÄKT:n Tommi Kyyrän ”Mac ja Linux” lipsahdus
- Jakamis- ja julkaisemiskulttuurin kehittäminen
- Weblogien julkaisumodaliteettien kehittyminen
 - Weblogs, Photoblogs, Podcasting, jne.

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPETTAJAKOULU

blogit oppimisympäristössä

- Moninaisten oppimiskokemusten tarve
 - Esim. variability teoria, Marton & Booth
- Kognitiivinen joustavuus
 - Esim. cognitive flexibility teoria, Rand Spiro et al.
- Personalisointi
 - Esim. opiskelijoiden kokemustaustan moninaisuus
- Oppimisympäristö
 - Esim. muutokset oppimisympäristössä
- Sosio-kognitiivinen tietoisuus
 - Esim. oppimiskulttuurin kehittäminen ja muuttaminen

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPINNOIKOULU

Ideoita, kommentteja, palautetta

Web 2.0

- Mahdollisuuksia ...
 - oppimispäiväkirjat
 - opiskelijayhteisöjen rakentuminen
 - vapaus (kontrollivapaa alue)
- Haasteita ...
 - (wiki) artikkeleiden käyttö
 - verkkomateriaalin vertaisarvioinnin haaste
- Ongelmia ...
 - haasteena, osana formaalista koulutusta
 - blogi-perustaisen opiskelun arviointi
- Tulevaisuus ...
 - Web 2.0 & blogit amk opetuksen kehittämisen ytimessä !?!

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPINNOIKOULU

Kiitos!

Jarmo.Levonen@hamk.fi

www.hamk.fi

HAMK
HAMKEN AMMATTIOPINNOIKOULU